

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«29» жовтня 2020 року

№ 60/69-р/к

справа № 56/60/64-рп/к.20

м. Київ

*Про порушення законодавства
про захист від недобросовісної
конкуренції та накладення штрафу*

Товариство з обмеженою відповідальністю «Похоронний дім «Пам'ять» (далі – ТОВ «ПД Пам'ять», Товариство) розміщувало на власному веб-сайті за посиланням <https://pohorony.net/podgotovka-tela-umershego-k-pohoronam/> неправдиву інформацію про можливість надання послуг зі збереження та підготовки тіла покійного до поховання або кремації (зберігання тіла у холодильній камері, бальзамування, омивання та одягання померлих, послуги перукаря та косметолога тощо) у м. Києві виключно Товариством.

Побачивши вищенаведену інформацію ТОВ «ПД «Пам'ять» пересічний споживач міг сприйняти її, як свідчення відсутності у нього альтернативи для обрання надавача таких послуг у м. Києві.

Разом з тим, ТОВ «ПД «Пам'ять» не надало до Відділення копії будь-яких дозвільних документів, які надають виключно ТОВ «ПД «Пам'ять» право надавати вказані послуги у м. Києві. Також, ТОВ «ПД «Пам'ять» зазначило, що не проводило моніторинг та аналіз ринків надання таких послуг у м. Києві.

При цьому, у ході розгляду справи № 56/60/64-рп/к.20 встановлено, що у м. Києві послуги зі збереження та підготовки тіла покійного до поховання або кремації можуть надавати й інші суб'єкти господарювання.

За результатами розгляду адміністративною колегією Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України справи № 56/60/64-рп/к.20 такі дії ТОВ «ПД «Пам'ять» визнано недобросовісною конкуренцією у вигляді поширення інформації, яка вводить в оману, що є порушенням статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

На порушника накладено штраф у розмірі 68 000 грн.

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 56/60/64-рп/к.20 про порушення ТОВ «ПД «Пам'ять» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбачене статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», та подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 22.09.2020 № 60-03/176п з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:**1. Процесуальні дії**

- (1) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (попередня назва – Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України) (далі – Відділення), з метою виконання завдань покладених на Відділення Законом України «Про Антимонопольний комітет України», проводилось дослідження щодо дотримання ТОВ «ПД «Пам'ять» та товариством з обмеженою відповідальністю «Ритуальний дім «Спокій» (далі – ТОВ «РД «Спокій») законодавства про захист від недобросовісної конкуренції під час надання послуг зі збереження та підготовки тіла покійного до поховання або кремації (зберігання тіла у холодильній камері, бальзамування, омивання та одягання померлих, послуги перукаря та косметолога тощо) (далі – Послуги).
- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 28.07.2020 № 60/64-рп/к розпочато розгляд справи № 56/60/64-рп/к.20 за ознаками вчинення ТОВ «ПД «Пам'ять» порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: повідомлення ТОВ «ПД «Пам'ять» невизначеному колу осіб неправдивих відомостей про можливість надання послуг зі збереження та підготовки тіла покійного до поховання або кремації (зберігання тіла у холодильній камері, бальзамування, омивання та одягання померлих, послуги перукаря та косметолога тощо) у м. Києві виключно Товариством, зокрема внаслідок замовчування факту про наявність у інших суб'єктів господарювання (КНК «Київська міська клінічна лікарня № 8», ТОВ «РД «Спокій» тощо) права надавати такі послуги, що може вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) послуг цього суб'єкта господарювання.
- (3) Листом від 22.09.2020 № 60-02/5266 копію подання з попередніми висновками у справі № 56/60/64-рп/к.20 було направлено ТОВ «ПД «Пам'ять».
- (4) Станом на дату прийняття рішення будь-яких зауважень чи заперечень ТОВ «ПД «Пам'ять» щодо змісту подання з попередніми висновками у справі № 56/60/64-рп/к.20 до Відділення не надходило.

2. Відповідачі

- (5) Відповідачем у справі є ТОВ «ПД «Пам'ять» (02125, м. Київ, вул. Петра Запорожця, буд. 26-М; ідентифікаційний код юридичної особи 38577208), яке надає ритуальні послуги у м. Києві.
- (6) Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, основними видами діяльності ТОВ «ПД «Пам'ять» за КВЕД є: 25.99 - виробництво інших готових металевих виробів, н. в. і. у.; 81.29 - інші види діяльності із прибирання; 96.03 - організування поховань і надання суміжних послуг (основний); 47.78 - роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах; 49.39 - інший пасажирський наземний транспорт, н. в. і. у.
- (7) Тобто, ТОВ «ПД «Пам'ять» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. Обставини справи

- (8) Відділенням встановлено, що на веб-сайті ТОВ «ПД «Пам'ять» за посиланням <https://pohorony.net/podgotovka-tela-umershego-k-pohoronam/>, зокрема станом на **05.06.2020**, було розміщено інформацію з наступним змістом:
**«Услуги морга — бальзамация Киев. Подготовка тела к похоронам
 Услуги морга. Подготовка тела к похоронам
 Наш похоронный дом предлагает услуги морга в Киеве, в полностью оборудованном для этого помещении. На сегодняшний день, мы единственные предоставляем данную услугу официально.
 Предлагаем Вам полный комплекс ритуальных услуг по транспортировке тела и его хранение в морге:**
1. Вынос тела из квартиры и погрузка его в специальный транспорт — катафалк.
 2. Перевозка тела в морг.
 3. **Сохранение тела умершего*** – тела сохраняются в современных, специально для этого предназначенных холодильных камерах.
 4. **Подготовка тела умершего к похоронам:**
 - Омывание умершего;
 - Одевание умершего;
 - Макияж с использованием современных качественных косметических средств импортного производства.
 5. Вывоз тела из морга на место похорон.
- * Услуга по сохранению тела умершего предоставляется только при наличии соответствующих документов...» (мова оригіналу).
- (9) Листом від 16.06.2020 № 16-06/2020ак (вх. Відділення від 26.06.2020 № 60-01/2416) Товариство повідомило, що розробник зазначеного веб-сайту помилково розмістив інформацію про **послуги моргу**, оскільки малась на увазі **послуга по зберіганню тіла померлого в холодильній камері**. На даний час розробником цього сайту вказану помилку виправлено та внесені відповідні правки.
- (10) Відділенням встановлено, що на веб-сайті ТОВ «ПД «Пам'ять» за посиланням <https://pohorony.net/podgotovka-tela-umershego-k-pohoronam/> станом на **27.07.2020** було розміщено інформацію з наступним змістом:
**«Бальзамация Киев. Подготовка тела к похоронам
 Наш похоронный дом предлагает хранение тела умершего в холодильной камере в Киеве, в полностью оборудованном для этого помещении. На сегодняшний день, мы единственные предоставляем данную услугу официально.
 Предлагаем Вам полный комплекс ритуальных услуг по транспортировке тела и его хранение в холодильной камере:**
1. Вынос тела из квартиры и погрузка его в специальный транспорт — катафалк.
 2. Перевозка тела в холодильную камеру.
 3. **Сохранение тела умершего*** – тела сохраняются в современных, специально для этого предназначенных холодильных камерах.
 4. **Подготовка тела умершего к похоронам:**
 - Омывание умершего;
 - Одевание умершего;
 - Макияж с использованием современных качественных косметических средств импортного производства.
 5. Вывоз тела из холодильной камеры (ПД Память) на место похорон.
- * Услуга по сохранению тела умершего предоставляется только при наличии соответствующих документов...» (мова оригіналу).

- (11) При цьому, ТОВ «ПД «Пам'ять» не надало до Відділення інформацію щодо періоду часу, протягом якого на веб-сайті Товариства за посиланням <https://pohorony.net/podgotovka-tela-umershego-k-pohoronam/> розміщувалась вищевказана інформація.
- (12) Також, Товариство зазначило, що **не проводило моніторинг та аналіз ринків надання таких послуг у м. Києві.**
- (13) Крім того, ТОВ «ПД «Пам'ять» повідомило, що основним видом його діяльності є організування поховань і надання суміжних послуг (код за КВЕД 96.03), який відповідно до Методологічних основ та пояснень позицій національного класифікатора ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності», затверджених наказом Державного комітету статистики України від 23.12.2011 № 396, включає в себе:
- поховання та кремацію трупів людей або тварин:
 - підготовку тіла для поховання або кремації, бальзамування та надання інших похоронних послуг;
 - поховання або кремацію;
 - оренду обладнаного місця в ритуальних залах;
 - оренду або продаж місць на цвинтарі;
 - догляд за могилами та мавзолеями.
- (14) При цьому, Товариство зазначило, що вказаний вид економічної діяльності не передбачає отримання ліцензії. Отже, ТОВ «ПД «Пам'ять» не надало до Відділення копії будь-яких дозвільних документів, які надають **виключно Товариству право надавати Послуги у м. Києві.**
- (15) Разом з тим, за наявною у Відділення інформацією, у м. Києві є державні та комунальні заклади охорони здоров'я (морги), які відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1138 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах» мають право надавати наступні платні послуги:
- послуги з підготовки тіла покійного до поховання або кремації (послуги перукаря, косметолога, бальзамування);
 - утримання тіл померлих у холодильній камері патолого-анатомічного бюро після дослідження понад норми перебування, а також тих, що знаходяться на зберіганні.
- (16) Так, листом від 08.07.2020 № 061/111-1541/2466 (вх. Відділення від 13.07.2020 № 60-01/2637) комунальне некомерційне підприємство «Київська міська клінічна лікарня № 8» повідомило, що надає послуги ритуального характеру з **утримання тіл померлих в холодильній камері патологоанатомічного відділення** після дослідження понад норму перебування (одна доба) за тарифами, які затверджені розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 02.06.2017 № 664.
- (17) Крім того, на веб-сайті ТОВ «РД «Спокій» за посиланням <https://www.spokiy.com/uslugi-morga.html> також розміщена інформація про надання послуг зі збереження та підготовки тіла покійного до поховання або кремації (омивання, гігієнічна та санітарна обробка, одягання померлих, нанесення макіяжу, зберігання тіла у холодильній камері тощо).
- (18) Також, листом від 15.07.2020 № 061/112-1112 (вх. Відділення від 28.07.2020 № 60-01/2841) комунальне некомерційне підприємство «Київська міська клінічна

лікарня № 9» повідомило, що згідно з функціональними обов'язками медперсонал цієї лікарні проводить підготовку тіл до поховання або кремації тільки стосовно померлих в закладах охорони здоров'я державної форми власності.

- (19) Листом від 17.07.2020 № 01/1891 (вх. Відділення від 27.07.2020 № 60-01/2800) Київське міське клінічне бюро судово-медичної експертизи (далі – Бюро) надало копії документів, якими було затверджено тарифи Бюро на Послуги.
- (20) Станом на **26.10.2020** спеціалістами Відділення встановлено, що посилання на веб-сайт ТОВ «ПД «Пам'ять» <https://pohorony.net/podgotovka-tela-umershego-k-pohoronam/> не є активним (відсутній доступ до сторінки).
- (21) При цьому, згідно з інформацією із відкритих джерел у мережі Інтернет, зокрема з сервісу для перегляду архівованих версій веб-сайтів «The Internet Archive Wayback Machine» (цифрова бібліотека веб-сайтів), доступного за посиланням <https://web.archive.org/>, спеціалістами Відділенням встановлено, що інформація про можливість надання Послуг у м. Києві виключно ТОВ «ПД «Пам'ять» розміщувалась веб-сайті Товариства за посиланням <https://pohorony.net/podgotovka-tela-umershego-k-pohoronam/>, зокрема, у період з **05.06.2013 по 07.08.2020**.
- (22) Таким чином, під час розгляду справи № 56/60/64-рп/к.20 ТОВ «ПД «Пам'ять» припинило порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, що є предметом розгляду даної справи.

4. Правова кваліфікація дій відповідача

- (23) Побачивши вищенаведену інформацію ТОВ «ПД «Пам'ять» пересічний споживач міг сприйняти її, як свідчення відсутності у нього альтернативи для обрання надавача Послуг у м. Києві.
- (24) Зазначена інформація могла надати Товариству перевагу над його конкурентами на відповідному ринку, оскільки вона здатна негативно вплинути на наміри споживачів щодо придбання (замовлення) Послуг у інших суб'єктів господарювання.
- (25) Отже, ТОВ «ПД «Пам'ять» могло отримати неправомірні переваги у конкуренції, посилюючи свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неправдивих відомостей про можливість надання Послуг у м. Києві виключно Товариством.
- (26) Відповідно до статті 1 Закону України «Про рекламу» (далі – Закон) *реклама* - інформація про особу чи товар, розповсюджена в будь-якій формі та в будь-який спосіб і призначена сформувати або підтримати обізнаність споживачів реклами та їх інтерес щодо таких особи чи товару.
- (27) Статтею 1 Закону визначено, що *недобросовісна реклама* – це реклама, яка вводить або може ввести в оману споживачів реклами, завдати шкоди особам, державі чи суспільству внаслідок неточності, недостовірності, двозначності, перебільшення, замовчування, порушення вимог щодо часу, місця і способу розповсюдження.
- (28) Згідно зі статтею 10 Закону недобросовісна реклама забороняється. Відповідальність за недобросовісну рекламу несе винна особа. Рішення щодо визнання реклами недобросовісною приймають державні органи, визначені статтею 26 Закону.

- (29) Відповідно до статті 26 Закону контроль за дотриманням законодавства України про рекламу здійснює у межах своїх повноважень, зокрема Антимонопольний комітет України - щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції. Відповідний орган державної влади має право вимагати від рекламодавців, виробників та розповсюджувачів реклами усунення виявлених порушень вимог законодавства, приймати рішення про визнання реклами недобросовісною.
- (30) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» *економічна конкуренція* – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.
- (31) Відповідно до статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» *поширенням інформації, що вводить в оману*, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (32) Отже, дії ТОВ «ПД «Пам'ять», які полягали у розміщенні на власному веб-сайті за посиланням <https://pohorony.net/podgotovka-tela-umershego-k-pohoronam/> неправдивої інформації про можливість надання послуг зі збереження та підготовки тіла покійного до поховання або кремації (зберігання тіла у холодильній камері, бальзамування, омивання та одягання померлих, послуги перукаря та косметолога тощо) у м. Києві виключно Товариством, кваліфіковано як порушення, передбачене статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

5. Заперечення відповідача та їх спростування

- (33) Станом на дату прийняття рішення будь-яких зауважень чи заперечень ТОВ «ПД «Пам'ять» щодо змісту подання з попередніми висновками у справі № 56/60/64-рп/к.20 до Відділення не надходило.

6. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі

- (34) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії ТОВ «ПД «Пам'ять», які полягали у розміщенні на власному веб-сайті за посиланням <https://pohorony.net/podgotovka-tela-umershego-k-pohoronam/> неправдивої інформації про можливість надання послуг зі збереження та підготовки тіла покійного до поховання або кремації (зберігання тіла у холодильній камері, бальзамування, омивання та одягання померлих, послуги перукаря та косметолога тощо) у м. Києві виключно Товариством, є порушенням, передбаченим статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: повідомлення ТОВ «ПД «Пам'ять» невизначеному колу осіб неправдивих відомостей про можливість надання вищевказаних послуг у м. Києві виключно Товариством, що могло вплинути на наміри цих осіб щодо

придбання (замовлення) послуг цього суб'єкта господарювання.

- (35) Відповідно до статті 20 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» вчинення дій, визначених цим законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою відповідальність, передбачену цим законом.

7. Визначення розміру штрафу

- (36) Згідно з частиною першою статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» вчинення суб'єктом господарювання дій, визначених як недобросовісна конкуренція, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суб'єкта господарювання за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Накладення штрафу здійснюється відповідно до частини третьої – сьомої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

- (37) Відповідно до податкової декларації платника єдиного податку третьої групи (юридичні особи) сума доходу ТОВ «ПД «Пам'ять» за 2019 рік складає 1 484 860,00 (один мільйон чотириста вісімдесят чотири тисячі вісімсот шістдесят) гривень.

- (38) При визначенні розміру штрафу враховано наступне:
- порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції з боку ТОВ «ПД «Пам'ять» Відділенням виявлено вперше;
 - порушення припинено.

Враховуючи наведене та керуючись статтями 7, 12, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 21, 27 та 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «Похоронний дім «Пам'ять» (02125, м. Київ, вул. Петра Запорожця, буд. 26-М; ідентифікаційний код юридичної особи 38577208) вчинило порушення, передбачене статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: повідомлення ТОВ «ПД «Пам'ять» невизначеному колу осіб неправдивих відомостей про можливість надання послуг зі збереження та підготовки тіла покійного до поховання або кремації (зберігання тіла у холодильній камері, бальзамування, омивання та одягання померлих, послуги перукаря та косметолога тощо) у м. Києві виключно Товариством, що могло вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) послуг цього суб'єкта господарювання.

2. За порушення, вказане в пункті 1 цього рішення, накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «Похоронний дім «Пам'ять» штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) грн.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Згідно з частиною восьмою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії –
голова відділення**

О. Хмельницький